

5249 1ste Beh. af Lovf., hvorefter Regj. bemund. i at

medd. det danske Landmandsb. forstk. Reg. 5250

det nordlesvigiske Spørgsmaal i Stand; jeg tror ikke, at dette Tendentstelegram kom fra den danske Landmandsbank, jeg veed ikke, om det staar i Forbindelse med andre Banker her til Lands; men det er vist, at det er et af de mest mærkverdige Beviser paa, hvorledes man kan sege at drage det Nationale ind paa Omraader, hvor det slet ikke hører hjemme, saa jeg tror, at disse Betragtninger, som skrives sig fra en "Landmand i Syen" og som maasse slet ikke er fra Syen eller er Landmand, bør man holde udenfor. Seg vil endog snarere tro, at dersom den danske Landmandsbank kan opfylde sit Program og maasse udvide sin Virksomhed noget ud over Kongerigets snevre Grændser kan den i national Henseende komme til at gjøre megen Nytte; men det lader jeg staa hen, jeg holder mig til, at det er et dansk Væsenstut, der er Tale om. Om det saar sine Venge forfremme ved Hjælp af den kæneste Telegraf eller andetsteds fra, forekommer mig, at være et os uvedkommende Moment. Her gjælder det derimod, hvad vi tro, Banker kan udrette, efter sine Statuter og Ministerens Autorisation af Bestemmelserne i Statuterne som Følge af de Begunstigelser, der her er Tale om at tilstaa. Hvad ere da nu disse Begunstigelser? Det er ikke Andet, end hvad Kreditforeningerne have faaet, saa det forekommer mig mærkligt nok, at det har kunnet fremkalde saa megen Indsigelse, som paa forskjellig Maade er fremkommen. Der er imidlertid, saa vidt jeg kan skjønne, borttaget en vis Berettigelse, som Kreditforeningerne have, nemlig at faae Umyndiges Midler anbragte i Kreditforeningsobligationer. Seg indser særdeles vel, at denne Begunstigelse maa træde tilbage, men saa er der optaget en ny Bestemmelse i § 1 Nr. 5 om, at Omflagsterminerne kunne være andre end de i den nuværende Lovgivning bestemte. Men dette er ikke en Begunstigelse for Banken alene, men fuldt saa meget en Begunstigelse for dem, der søge Laan; det er efter min Opfattelse en stor Lettelse for dem, der

trænge til Penge, og det vil kunne udøve Indflydelse paa mange Maader, i mange Forhold, som kun kan være gavnlige. Naar det siges, at man lige overfor Kreditforeningerne har været strengere i Henseende til Regjeringens Indgriben eller saa, saa skal jeg gjøre opmærksom paa, at der havde Staten ogsaa en større Forpligtelse, idet der var Spørgsmaal om solidarisk Ansvarlighed, hvilket igjen medførte, at der maatte gives mere indgribende Regler, end der behøves her. Hvorvidt nu disse Bestemmelser her om Regjeringens Bekræftelse paa Valget af Revisorer eller dens Ansættelse af en Kommissar, ere heldige, skal jeg ganske henstille; det kan være, at det var lige saa rigtigt, som disse Bestemmelser gik ud, og at der maasse blev sat visse andre Bestemmelser i Stedet. Der er blevet rettet en Anke mod det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), i Anledning af hans Ytringer om Begunstigelse for de formuende fremfor de fattige i Henseende til Stempelafgift. Seg tror, at denne Ytring om just ikke udtrykt paa den Maade, som det ærede Medlem for Roskilde (Hage), oplæste den, i og for sig ikke er ganske ubegrundet. Man giver vel Sparekasser rundt omkring i Landet visse Begunstigelser i Henseende til Stempelpapir, men disse Begunstigelser stræffe sig ikke saa vidt, at de Laansøgere, der trænge haardest til Lettelse, nyde synderlig Gavn af dem. Naar f. Ex. de vedkommende Banker have maattet indrette saadanne midlertidige Laan fra 50 til nogle Hundrede Rigsdaler saaledes, at de tæmmelig hurtigt skulle betales tilbage, nemlig i Løbet af 2—3 Maanedes, og de Vedkommende på ønske Laanet fornyet, saa skal der betales Stempelafgift for Fornyelsen. Seg kjender Banker, som have sagt om Stempelfrihed paa dette Omraade, men de have ikke faaet den, og jeg tror heller ikke, at Loven tillader at give dem den, og her have vi altsaa det Tilfælde, at de mindre velstaaende Klasser maa for enhver Fornøvelse af saadanne Smaalaan betale Stempel-